

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Sectarism sau comunism deghizați.

Invinuirea de căpetenie, ce aduc Bisericii cercurile de gândire socialistă, este faptul, că Biserica sprijinește sistemul de guvernare monarhic și capitalismul, iar în fața datorilor sociale influența Bisericii este inexistentă. Din acest fals raționament, mai mult anticlerical decât anticreștin, vrăjmașii noștri trag concluzii strivitoare pentru Biserica lui Hristos. Un tipic reprezentant al unei asemenea morbide concepții este sociologul german Max Nordau, care consideră religia creștină drept opiu moral pentru mase, iar exercițiile de pietate creștină, un fel de magie. Durere însă, că asemenea idei sunt împărtășite de mulți liber-cugetători ai păturii noastre conducătoare. Ce e mai dezastuos, o asemenea mentalitate există chiar și la țara la unii țărani ai noștri, păgânizați de baptismul distructiv. Nihilism moral și doctrinar acum câteva decenii se află prin cărțile snobilor sociali, prin romanele sociale rusești și ici colea există în mentalitatea unor intelectuali greșit informați asupra problemei sociale în ansamblul ei. Azi însă tipuri à la Nietche și Max Nordau există în pătura noastră de jos, țărani și meseriași dela țară. Mentalitatea lor insană este produsul sectarismului ucigător de suflete și în speță a baptismului satanic organizat la noi.

Meritul principal pentru demascarea elementului politic social în mișcarea sectară îl revine cu prisosință desigur ilustrului reprezentant al sectologiei ortodoxe române din Țara Românească, Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa. În nenumăratele sale opere a arătat pericolul focului amenințător, învăluit în spuza sectară. Meritul unei asemenea munci asidue, desfășurată și metodic purtată, consistă în atacarea problemei sectare nu numai teoreticește, ci și în mod practic. Tocmai experiența comună și cazuistica răsleată ne prezintă spre exemplu bap-

mul în prima linie vinovat de disoluția sufletească ce o produce în sânul neamului, substituind ideea națională cu cea internațională, care îl apropie mai mult de dușmanii neamului, decât de frații lor de acelaș sânge. Nu se sfiesc bapțiștii din Buteni spre pildă să laude stăpânirea ungurească din trecut. În anul 1918, cu prilejul unirii teritoriilor românești la Țara Mamă, bapțiștii nu prea erau însuflețiți de Unirea cea mare și mult dorită. Sub sila împrejurărilor au capitulat, iar în noile constelații politice, ca să se mențină la suprafață, fac pe naționaliștii intransigenți. Faptele însă le descalifică perorațiile limbute. Este de notorietate publică, cum spre pildă bapțiștii din Buteni, și de aiurea, nu s'au aliat între partidele noastre politice, cu nici un partid vădit naționalist, cu național-țărăniștii, cu liberalii, cu lorghisții, ci totdeauna au trecut în tabăra partidului muncitoresc socialist, în zona de influență evreo-maghiară. Mai nou fac agitații spre extrema stângă și pentru Dr. Lupu, care după, zisa lor, „face bani mulți”, — Se vede deci, că sectarii se coudesc, când e vorba pentru neam și țară să aducă jertfe, și se cam trag unde este vorba de bani și traficuri de interese. Dar baptismul este vinovat pentru ivirea adventismului și mai nou a pentecostalismului, sectari răsvrățiți împotriva păcatelor și fărădelegilor descoperite în adunările bapteste. O mare parte din bapțiștii, cari însă n'au trecut în tabăra adventistă și pentecostalistă, desiluzionați de falsul creștinism din adunările bapteste, stau acasă și sunt aconfesionali, liber-cugetători și fermenții sociali cei mai periculoși pentru comunismul amenințător. Aceste specimene scabroase de pe sate, săraci cu duhul în înțelesul literar al cuvântului, sunt cărcotașii satelor, cari critică preoțimea, Biserica, Suveranitatea națională dimpreună cu organele ei. Fac o distrugere sufletească, pregătind terenul pentru uriciunea pustirii. Zilele trecute un baptest din Buteni compara confesiunile creștine cu partidele politice, care se ponegrec reciproc și toate nu merită nici o considerație. Un altul în public cerea ștergerea lefurilor funcționarilor publici și atribuia mizeria generală existenței preoțimei.

În comuna Paullan zilele trecute o femeie pentecostalistă făcea declarația publică, cumcă pentecostaliștii sunt comuniștii și numai comunismul este mântuirea lumii. Un alt pentecostalist în comuna Paullan lauda sistemul social comunist, spunând că în Rusia este adevăratul raiu pământesc. Acolo când se naște omul primește pământ dela Stat. Se vede, că în mentalitatea morbidă a pentecostalistului, pământul este suprema valoare eudaimonică. În multe părți pentecostaliștii au trecut în agresivitate. Așa în comuna Roșia un pentecostalist a mers în fața preotului, amenințându-l cu securea în mână. În comuna Prunișor, preotul a fost insultat în public de pentecostaliști și au fost terorizate autoritățile comunale. Aceasta cazuistică regională dela noi arată deplin vinovăția baptismului, nu numai sub raportul ivirii altor secte, ci sub raportul păgânizării masselor de jos. Propaganda sectară evoluează apoi spre distrugere universală, pregătind terenul prăbușirii sociale,

Dealtcum dela falșul lor comunism și egalitarism din adunare nu este decât un pas spre comunismul social. Lipsa autorității conducătorului vor s'o introducă și în viața publică.

Cumcă ideologia insană baptistă tinde spre realizări pe teren social, o dovedesc faptele lor. Aproape în fiecare comună baptiștii, ca și o minoritate de credință a populației, tind la locuri de conducere, în primării, în comitele școlare, și mai apoi în parlament, dacă ar avea situația numerică necesară. În locurile unde ajung apoi contracarează acțiunile majorității ortodoxe.

Aceasta este intenția sectarismului, dar slavă Domnului, la cărma eparhiei avem un beliduce duhovnicesc, pe Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, iar la Șebîș avem un distins prim-pretor Dl. Dr. Ștefanica, având solidă pregătire sufletească și multă rutină administrativă, când e vorba de pericol.

Să ne înarmăm deci, pretutindeni împotriva curentului anarhic deghizat în forma sectarismului de multe nuanțe.

Ștefan R. Lungu,
Protopresbiter
ort. rom.

Personale. *Joi în 30 Iunie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat la Marienbad, pentru a-și reface sănătatea sdruncinată de munca grea și obositoare desvoltată în cursul anului expirat.*

La sfârșitul lunii Iulie P. S. Sa. va veni acasă și la începutul lunii August va pleca la Sinaia, unde va sta până la 1 Septembrie a. c.

Rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită¹⁾.

„Fiți trezi, privegheați, căci împotrivorul vostru, diavolul, ca un leu răcnind umblă, căutând, pe cine să înghită²⁾”. „Cine săvârșește păcatul este dela diavol; căci diavolul păcătuiește din început. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să desființeze lucrurile diavolului³⁾”.

„Nimenia ispitindu-se să nu zică: Mă ispitesc dela Dumnezeu; căci Dumnezeu este nespitit de rele, și nu ispitește pe nimenia; ci fiecare se ispitește, fiind tras și amăgit de a sa poftă⁴⁾”. „De vom zice că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine și adevărul nu este în noi⁵⁾”. „Cine poate zice: Curățitu-mi-am inima; curățit sunt de păcatul meu⁶⁾”. „Căci în multe greșim toți⁷⁾”.

„Împotriviți-vă diavolului și va fugi dela voi⁸⁾”. „Dumnezeu este credincios, El nu va lăsa să vă ispititi mai mult de cât puteți; ci împreună cu ispita va face și scăpare, ca s'o puteți suferi⁹⁾”. „Fericit este bărbatul care rabdă ispită; căci cercându-se va primi cununa vieții, pe care a promis-o Dumnezeu celor ce-L iubesc¹⁰⁾”.

„Stați deci, încingându-vă coapsele voastre cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății și încălțându-vă picioarele în gătirea evangheliei păcii. Peste toate luați pavăza credinței, cu care veți stinge toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului¹¹⁾”.

„Cel ce știe a face bine și nu face, are păcat¹²⁾”. „Fiți dar împlinitori ai Cuvântului, iar nu numai ascultători, amăgindu-vă pe voi înșivă¹³⁾”.

„Precum părintele miluește pe fii, așa miluește și Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Căci El cunoaște zidirea noastră, își aduce aminte că suntem țărână¹⁴⁾”. „De aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea și îndeplinind toate, să stați¹⁵⁾”.

„Nu vă rătăciți...¹⁶⁾”. „Pofta concepând, naște păcat, iar păcatul înfăptuindu-se naște moarte¹⁷⁾”: „cel ce iubește păcatul, va peri în el¹⁸⁾”. „Drept aceea, celui ce i se pare că stă, să ia aminte, ca să nu cadă¹⁹⁾”. „Nu știți ziua nici ceasul în care va veni Fiul Omului²⁰⁾”; „priveghiați dar și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită²¹⁾”. Iar mai presus de toate acestea, îmbrăcați-vă cu dragostea, care este legătura desăvârșirii²²⁾”.

P. Deheleanu

1) Lc. 22,40. 2) 1 Petru 5, 8. 3) 1 Ioan 3, 8. 4) Iac. 1, 13—14. 5) 1 Ioan 1, 8. 6) Prov. 20, 9. 7) Iac. 3, 2. 8) Iac. 4, 7. 9) 1 Cor. 10, 13. 10) Iac. 1, 12. 11) Ef. 6, 14—16. 12) Iac. 4, 7. 13) Iac. 1, 22. 14) Ps 103, 13—14. 15) Ef. 6, 13. 16) Iac. 1, 16. 17) Iac. 1, 15. 18) Sir. 3, 25. 19) 1 Cor. 10, 12. 20) Mat. 25, 13. 21) Mat. 26, 41; Mc. 14, 38 și Lc. 22, 40. 22) Col. 3, 14.

Adunarea generală a Asociației culturale Astra.

Despărțământul Timișoara ș'a ținut adunarea generală Duminecă 5 Iunie în sala festivă a școlii primare din cartierul Fabrica, prezidiul P. sub C. Sale Dr. Patrachie Țiucra protopopul Timișorilor.

Cetitorul știe, că sub presiunea morală și materială a griji și a preocupărilor vieții actuale — problemele culturale stârnesc interes foarte redus, — de aceea înregistrăm cu satisfacție manifestarea culturală, în care ș'a ținut adunarea generală a Astei din acest an, căci judecând după numărul asistenței selecte, ea a fost o impunătoare manifestare.

Între cei peste una sută asistenți, am remarcat pe Domnii Dr. A. Marta, primpreședintele curții de apel, Dr. Mihai Gropșian f. senator, păr. vicar Gh. Muntean, Dr. V. Mercea, decanul baroului advocațional, Adam Cucu insp. gen. geozic, Dr. At. Popovici directorul școlii normale, Păr. Cornel Vula, Dr. Emil Pocrean, Prof. Muntean, D-na și Dl Ludovic Cioban, D-șoara prof. Aronovici, Dș. Cloașe, D-na și Dl Dr. Cornel Petrovici, Pr. Jurma, diaconul Bocșianu, înv. T. Balosy, etc.

În partea oficială e de remarcat: raportul secretarului Astei păr. Traian Golumba, în care face o privire retrospectivă asupra activității de cinci ani a comitetului.

Din acest temeinic raport se evidențiază că în decursul celor cinci ani de activitate ș'au organizat de comitetul central-județean Timișoara: 11 Despărțăminte în județ; sau înființat 26 cercuri culturale în despărțământul central; sau ținut 11 conferințe la centru și 79 la sate.

Când se trimbiță înființarea atâtor societăți, când se lansează atâtea programe culturale... ca să urmeze... tăcerea, e vrednică de a fi relevată și cunoscută munca tăcută a Asociației „Astra”. Rezultatele sunt a se atribui râvnii membrilor din comitetul despărțământului, în fruntea căruia stă neobositul președinte, prototiereul Dr. P. Țiucra.

Din raportul bibliotecarului, dir. P. Bosica, se vede, că în acest timp ș'au distribuit în mod gratuit 2824 cărți și 1888 broșuri.

Casierul pr. M. Șora arată, iar adunarea generală ia cu plăcere la cunoștință, că averea societății a sporit la 474,825 Lei.

Adunarea generală dă atât raporturilor în parte, cât și comitetului în general, descărcare de gestiunea anului 1931.

Domnii Dr. A. Marta și Dr. M. Gropșianu, verifică lucrările adunării generale. Dl Dr. M. Gropșianu, în cuvinte elogioase, apreciază activitatea vechiului comitet și în special a președintelui Dr. Țiucra, care a veghiat cu pricepere în fruntea lui.

Urmează conferința d-lui Ludovic Cioban, directorul casei învățătorilor. Gânditor profund, cărturar de seamă, Ludovic Ciobanu ar ilustra prin conferințele sale nu numai o catedra a școlii primare sau secundare, ci chiar a unei universitare.

Superioritatea sufletului peste cele materiale nu lese mai bine în evidență decât în conferințele lui. Biserica ar fi avut într'ânsul un harnic ostaș.

Pentru ciclul următor de cinci ani, se propun și se declară de aleși următorii: Dr. P. Țiucra, președinte, Gh. Muntean v.-președinte, Tr. Golumba secretar, M. Șora casier, P. Bosica bibliotecar, Gh. Ioanovici controlor, iar ca membrii în comitet: Dr. M. Gropșianu, Sabin Evușian, Dr. A. Bogdan, Dr. V. Mercea, Dr. med. Căndea, Dr. I. Coste, L. Ciobanu, I. Perian Dr. I. Rosu, L. Balu.

Biserica nu poate decât să se bucure, că ei l-a revenit rolul cel mai însemnat în conducerea acestei asociații prin slujitorii ei.

Părintele președinte a știut îmbina și coordona în mod norocos munca Asociației „Astra” cu cea a asociației preoțești, „Andrei Șaguna”.

Ți-e mai mare dragul să vezi pus în mișcare tot satul, — prin membrii acestor societăți — în ziua când Astra și asoc. clerului își ține ședința. Atunci satul e în plină sărbătoare și viață.

Dorim noului comitet îndoită râvnă la lucru.

Tie Flavie

Prea Sf. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa sfințește biserica din Teș și vizitează parohiile: Lucareț, Hodoș, Șușanovăț, Hisiași și Babșa.

Sfințirile de biserici și vizitațiile canonice totdeauna au fost prilejuri de bucurie, reculegere și înălțare sufletească.

De astădată însă pare că credincioșii din aceste 6 parohii au emulat unul cu altul spre a-și arăta marea bucurie și dragoste filiască față de Pr. Sf. Sa, bunul nostru Arhiepiscop sufletec. Ș'au făcut primiri impozante, dela cari numai cei bolnavi au lipsit. Corurile bisericesti, conduse de învățători, cari sunt o mândrie a satelor noastre, au excelat cu cântările lor melodioase.

Ș'a constatat, că se pot face minuni acolo, unde preotul e la locul său și lucrează mână în mână cu învățătorul și cu autoritățile locale administrative. Ș'a constatat, că unde domnește pace și bună înțelegere, acolo toate prosperează. Dragostea pentru sălășuirea păcii este prima condițiune a unei bune păstoriri.

În ziua de 19 Iunie a. c. parohia Teș a îmbrăcat haină de sărbătoare. Credincioșii au avut o în-

doută bucurie și mângăiere sufletească: prezența P. Sf. Sale în mijlocul lor și sfințirea bisericii. Pe case fălăiau stegulețe naționale, în semn de bucurie.

În hotarul comunei au ieșit, întru întâmpinarea P. Sf. Sale, mai mulți călăreți, iar în capul satului a fost întâmpinat de primpretorul Vasile Lazar. Poporul a așteptat înaintea sf. biserici. Pr. S. Sa a descins la școală, de unde a fost condus la sf. biserică cu procesiune.

După sfințirea bisericii, Pr. Sf. Sa a oficiat sf. liturghie, asistat de consilierul referent Mihaile Păcățian, protopopul Iosif Goanță, preoții: Iuliu Toldan, Andrei Andraș, Gheorghe Găescu, Ioan Bencecan senior, Cornel Vuia, Ioan Bencecan junior, Salage Dragoșin și diaconii: Mihaile Măcinic și Nicolae Ciurescu.

În cursul serviciului divin a hirotonisit diacon pe Eftimie Secoșan.

În asistență am remarcat pe domnii: Dr. Coriolan Băran, prefectul județului Timiș-Torontal, Dr. Anton Bogdan, fost prefect, Dr. Lucian Gheorghevicu deputat sinodal, Dr. Pavel Obădean avocat, Vintilă Popescu profesor, Vasile Lazar primpretor, Gheorghe Andraș profesor, Iuliu Puticiu deputat sinodal, N. Messaroș secretar de plasă, N. Cosiciu notar comunal, Nicolae Rădoi și Ioan Martin notari, Ioan Giulian proprietar, N. Popovicu, Coloman Palmi și alții.

La sfârșitul sf. liturghii, preotul locului, Ioan Bencecan junior, pășind înaintea sf. altar, prezintă Pr. Sf. Sale raportul despre situația parohiei, în care arată că în Teș sunt 515 locuitori, dintre cari ortomânii sunt 316 suflete, slovaci 180, unguri 13 și 6 țigani.

Perechi cununate 88, concubini 6 perechi.

Înțelegerea între locuitorii de două confesiuni este perfectă. Locuitorii eterodocși au ajutat și ei cu bani la edificarea bisericii noastre.

Sectarismul nu a prins rădăcini în această comună. În parohia Teș avem Societatea „Sf. Gheorghe”, comitetul bisericesc și misionar, cari lucrează cu râvnă pentru întărirea ortodoxismului în popor.

Edificarea bisericii a costat lei 1.323.071. Județul Timiș-Torontal a contribuit cu lei 530.000; iar restul de lei 803.071 l-a suportat biserică și comuna politică.

Sfârșind preotul cu raportul său,—Pr. Sf. Sa a ținut o frumoasă predică despre întemeierea bisericii creștine și darurile cari se revarsă asupra credincioșilor prin biserică.

La împărțirea anaferei și sărutarea sf. cruci s'au distribuit broșuri din biblioteca creștinului ortodox.

După încheierea serviciului religios, Pr. Sf. Sa a făcut mai multe vizite în parohie.

După masă ne-am despartit de Teș cu cele mai plăcute impresii, între uralele locuitorilor și am trecut la Lucareți, o parohie mică nou înființată, unde

poporul, în frunte cu preotul local Sălage Dragoșin, ne-a așteptat înaintea capelei. Aici Pr. Sf. Sa a oficiat un scurt serviciu religios, apoi a primit raportul preotului despre situația parohiei, din care constată, că parohia Lucareț a stat sub stăpânirea sârbească. Elementul român a început să se organizeze numai după înființarea parohiei și după ce parohia s'a împroprietărit cu terenurile legale, dar zizania din trecut se continuă și astăzi și turbură pacea parohiei. Cei nemulțumiți pun vina pe preot, iar preotul pune vina pe câți-va credincioși, cari nu se pot încadra în disciplina bisericească. O cercetare mai minuțioasă va face lumină în cauză.

Sfârșind preotul cu raportul său, Pr. Sf. Sa ține o instructivă predică despre datoria credincioșilor de a se îngriji de mântuirea sufletului lor și de a conlucra unul fiecare pentru restabilirea păcii și bunei înțelegeri.

După încheierea serviciului divin, Pr. Sf. Sa s'a întreținut mai mult timp cu credincioșii, spre a se convinge de cauzele neînțelegerilor din parohie. S'au distribuit broșuri.

De aici Pr. Sf. Sa a trecut la parohia Hodoș, unde i-s'a făcut o călduroasă primire. Pr. Sf. Sa intră în Hodoș, însoțit de un convoi de călăreți, între uralele credincioșilor și sunetele clopotelor.

În comună a fost întâmpinat de primarul Roman Dimitrie, iar în ușa sf. biserici de preoții A. Andraș, P. Dimitrie și Romul Popovicu. Biserica neîncăpătoare pentru mulțimea credincioșilor. Serviciul religios se oficiază în curtea sf. biserici, la un altar improvizat.

Din raportul preotului despre situația parohiei am constatat că în Hodoș avem 350 suflete, sectari—doi. Trezeci dela uniști 28, dela rom. cat. 3 Parohia se pregătește, adunând mijloace materiale pentru ridicarea unei noi biserici.

În asistență am remarcat pe domnii: Dr. Lucian Gheorghevicu și Iulian Puticiu, deputați sinodali; Dr. Popovicu, avocat Recaș; Groza, notar în Bucovăț; Vasile Lazar, primpretor; Aurel Iorga, comerciant în Comeat și alții.

Prea Sf. Sa ține o foarte frumoasă predică: Ce înseamnă a urma lui Hristos. Exemplele aduse din viața de toate zilele au făcut adâncă impresiune asupra credincioșilor.

La sfârșitul serviciului religios se împart broșuri.

Preotul Romul Popovicu, unde e găzduit Pr. S. Sa, dă o cină în onoarea Pr. Sf. Sale; iar în cursul mesei învățătorul Florea Radu Stanciu dă o serenadă cu corul condus de dânsul, adresând Pr. Sf. Sale următoarele cuvinte: „Prea Sfințite, Comuna noastră Hodoș trăește momentele cele mai fericite de înălțare sufletească, cum dela plâsmuirea ei și până în prezent poate nu a trăit nici odată.

Deși criza pe toate terenurile acum apare mai

acută ca oricând, totuși noi ne simțim astăzi generația cea mai fericită dintre lungul șir de generații, ce a dat comuna noastră până acum.

Noua ne-a fost dat să culegem roadele izbânzii rezultate din dozele de energie acumulate în veacuri întregi de amărăciune. Noi am fost fiii hărăziți ai sorții și învredniciți de bunul și atotputernicul Dumnezeu ca prima oară să vedem în mijlocul nostru pe păstorul nostru sufletesc cel mare, carele vine cu drag în mijlocul turmei sale; vine să o vadă, vine să o consoleze, vine să o animeze, vine să-i dea directive, îndrumându-o spre limanurile fericirii veșnice. Ați venit, Prea Sfințite, în mijlocul nostru ca să realizați prin fapte, celace odinioară glăsuați prin pastorală Pr. Sf. Voastre, care începe cu cuvintele: „Fiii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și adevărul!” Și azi, când am venit dela sf. biserică, am fost oprit de un moșneag, care punându-mi mâinile pe umeri, cu ochii scăldați în lacrimi mi zise: „Domnule învățător! cuvintele Prea Sfințitului au intrat în inima mea, s'au înrădăcinat acolo și nu le voi uita nici odată. Am văzut în ființa Prea Sfințitului, nu om, ci bunătate și iubire“.

Deci din acest extaz de bucurie, noi, societatea corală, împreună cu Societatea „Sf. Gheorghe“, Vă rugăm, Prea Sfințite, să binevoiți a primi sincerile noastre urări de binevenire și acum, când cu glasul rugător împlorăm arhierasca binecuvântare a P. Sf. Voastre,—glasul cugetului nostru se ridică către atotputernicul Dumnezeu, rugându-l să vă dea sănătate, zile îndelungate, putere de muncă, entuziasm în cele dumnezeiești, pentru ca în tot timpul și de acum înainte să puteți da dovadă de sentinela vitează și strajă neadormită a Bisericii lui Hristos amenințată de lupii cei răi și vicleni. Să trăiți întru mulți ani stăpâne! (Va urma).

Misiuni religioase în Timișoara-Mehala.

Parohia Timișoara-Mehala a avut o mare și succesă serbare în Dumineca Florilor, nu numai pentru praznicul zilei, ci mai vârtos pentru manifestările religioase, cari s'au desfășurat în aceasta zi alci. În aceasta zi s'au ținut misiuni religioase în parohie.

Asociația clerului „Andrei Șaguna“, prin ramificațiile cercurilor religioase, lucrează în tot tractul cu o conștie asiduitate.

După misiunile de primăvară din parohiile Remetea, Ianova, Sânmihalu, Ghiroda, Ghiroc s'au încheiat misiunile din postul Paștilor în parohia Timișoara-Mehala.

În vederea acestor misiuni, încă în presara zilei a venit în parohie pâr. Melentie Șora și a făcut introducerea în misiuni, predicând credincioșilor despre curățirea păcatelor. Numărul celor ce au rămas, după

vecernie, să se mărturisească, precum și al acelora, cari au fost mărturișiți de pâr. locului Pavel Ardelean, este drept o dovadă vie de întoarcerea sufletelor spre Hristos.

Sfânta liturghie s'a săvârșit de P. C. Sa pâr. protopop Dr. Țurca, organizatorul misiunilor, — asistat de preoții locului Virgil Popovici și Pavel Ardelean și diaconul ceremonial Alexandru Bocșlanu. A predicat cu mult elan pâr. protopop Dr. Țurca despre datorința creștinismului de a primi pe Hristos în sufletul său.

În zilele noastre rar se dovedesc bisericile neîncăpătoare.

În Dumineca misiunilor religioase biserică din Timișoara-Mehala a fost neîncăpătoare pentru numărul mare de credincioși, dintre cari s'au împărțit peste o sută.

După amiază a urmat ședința cercului religios. Cași la serviciile liturgice, public mult și select, în frunte cu inimosul consilier al Municipiului Dl. Dr. Șagovici.

Pâr. protopop Dr. P. Țurca în cuvinte însuflețite arată rostul misiunilor religioase, după cari declară ședința cercului deschisă. În cadrul programului, executat de elevii de sub conducerea inv. director Iordan, s'a cetit o conferință bine pregătită și folositoare îndemnuri, despre grija de sănătatea sufletească și trupească, de Sf. Sa pâr. Virgil Popovici, parohul locului.

Pe scenă se perondează copilași și școlărițe, cu deklamări actuale și cântări corale bine executate.

Programul se încheie cu piesa în versuri „Cina cea de taină“. Publicul a trăit tabloul viu din cina lui Iisus cu apostolii și a putut învăța mult din scena, în care Iuda se lasă ispitit de zângănitul argintului și cade, hotărându-se, — amăgit de diavol — să vândă pe Iisus. Dl. inv. director Iordan este un priceput educator. Și s'a dovedit ce succese pot avea biserică și școala, când lucrează împreună.

Credincioșii din parohia Timișoara-Mehala ar fi foarte fericiți, dacă s'ar repeta cât mai des serbări atât de înălțătoare și folositoare, ca cea din Dumineca Florilor.

Croitoria Diecezană, Arad str. Eminescu 18, confecționează revenzi preoțești în condițiuni avantajoase.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Pagina tineretului școlar**„Cuvânt despre Societate“,**

rostit de Dl. Petrehele Gheorghe, președintele Societății „Sf. Gheorghe“ a Liceului „Moise Nicoară“ în ziua de 17 Aprilie, cu ocazia primei ședințe festive a societății.

On. auditoriu!

Încă o săptămână ne desparte de sărbătoarea amintirii morții patronului societății noastre.

Am crezut de cuviință a comemora acest eveniment semnificativ, azi, când ne găsim cu toții împreună în cadrele unui program festiv. Frumoasa inițiativă, luată de Cucernicul nostru Părinte Sabiu Ștefan, se găsește astăzi realizată în mare parte, datorită sfaturilor Cucerniciei-Sale, cari au format un criteriu de orientare a societății noastre.

Azi, mai multe ca oricând, se simte necesitatea societăților de sub egida sf. biserici. Pentru că temelia, pe care s'a clădit și trăește creștinismul, este dragostea de Dumnezeu. Spiritul creștin se caracterizează prin dragostea sinceră și desinteresată față de aproapele.

Această dragoste a fost și scut contra dușmanilor și putere de propagare a creștinismului în lumea barbară, căci ea s'a arătat în fapte mărețe de binefacere. Creștinismul, cu dragostea sa, a făcut începutul instituțiilor mărețe de binefacere, prin care a îndulcit suferințele omenirii. Spiritul creștin n'a admis că alături de prosperitate să stea mizeria, alături de palatul bogatului să stea zăcănd săracul Lazar, ci a făcut ca cel căzut între tâlhari să fie dus la casa de oaspeți.

Sub egida și protecțiunea sf. biserici s'au înființat instituții de binefacere: spitale, aziluri, școli, etc. Iar azi când există atâtea asociațiuni, poate se afirmă ca inutilă societatea „Sf. Gheorghe“. Null! Fiindcă cu cât vor fi mai numeroase aceste societăți, va exista posibilitatea de a aduce ușurare celor suferinzi trupește și sufletește; iar societatea va fi mai puțin bântuită de rele și imoralități.

Vom lupta alturi de preoți pentru combaterea vicilor, educației ateiste, dedarea la materialism, cari toate contribuie la nimicirea bisericii și de aci a statului nostru, plămădit cu atâtea jertfe de eroi.

Societatea tineretului, a cărui patron este Sf. mucenic Gheorghe, va activa mai ales pentru împodobirea sufletului și ferirea lui de înclinări rele, îndemnând poporul a întrebuița plăcerile trupești numai ca mijloace pentru împlinirea unor scopuri mai înalte, hotărâte de Dumnezeu; iar nu să le considere ca scop și țintă a vieții pământești.

Toți subminatorii statului nostru își îndreptă săgețile veninoase către sfânta maică biserică, având siguranța că atunci când vor reuși a distruge biserica,

care a avut cel mai important rol în conservarea noastră etnică și culturală, au pus stăpânire pe acest neam, reușind a-i injecta în suflet microbul distrugător. Deaceia Societatea „Sf. Gheorghe“ are îndoită menire: întâiu propaganda religioasă, morală, culturală și în al doilea rând potentarea sentimentului național.

Noi, tânăra generație a acestui neam, care suntem speranța lui de mâine, avem datoria a ne împlini cu conștiinciozitate menirea, făcându-ne demni de încrederea acordată. Tineretul de astăzi trebuie îndrumat pe calea binei și a sfintei noastre credințe, pentru a nu rămâne reci în fața faptelor ce le văd sub ochii lor. Trebuie să sprijine din toate puterile moralitatea și religiozitatea și să iubească Patria, pentru că cine nu-și iubește Patria cu fapta, nu se poate numi religios.

Sufletul poporului român trebuie curățit de întunecimi și piedici! Cultura, religiozitatea și progresul sunt probleme grele și numai evenimentele și suferințele cu eforturi mari pot face un popor să se ridice dintr'o stare inconștientă la stare conștientă, cu idealuri culturale și naționale. Cine altul decât tineretul acestei sfinte țări are această mare misiune??

Tineretul, alături de pionii culturii, preoții și învățătorii satelor noastre, trebuie să infiltreze, prin conferințe, în sufletul poporului nostru, dragostea de țară și credința adevărată, pentru a-i atrage dela ucigătoarele cărciumi și alte acte imorale. Scopul societății noastre este dezvoltarea vieții religioase, culturale și cetățenești. Cei dintâiu suntem chemați noi tinerii a da exemplu, cercetând regulat sf. biserică, unde pătrunși de sentimente religioase să avem o conduită demnă de imitat.

Fiindcă foarte mulți dintre cei ce participă la serviciile Divine, sunt cu sufletul absent, făcându-se indirect aderenți ideilor fariseice.

Deasemenea avem datoria a ne iniția și adânci în scrierile religioase, pentru a ne educa sufletul. Fiindcă aceasta se remarcă mai ales la orașe, unde orbiți de distracțiile satisfăcătoare, pe cari le oferă așa zisa „civilizație“, dau prea puțină importanță sf. biserici, pe care o socotesc ca pe o manta de vreme rea. Aberațiile lor vor da încurând însă efectele neașteptate. Obișnuința lor de gândire îi oprește să se gândească ca să i-a cunoștință de puterea tradiției și să pătrundă sufletul creștinismului adevărat.

Intervenția noastră este cu atâtea mai imperioasă în aceste timpuri, când semănătorii neghinei caută a sădi spini în ogrorul sufletului creștin, prin uneltele lor, deghizați în diferite organizații, pretinse religioase. Tendința lor de a despărți tradiția religioasă de cea națională va rămânea fără ecou, fiindcă sunt străini și n'au rădăcini în gila pământului românesc. Aceste idei trebuie să le sădim în sufletul poporului nostru, pentru a-l feri de promisiunile ademenitoare ale „hienelor“, ce pe calea armelor nu ne-au învins, iar acum caută a ne distruge pe calea învrăjbirilor religioase.

Dar pentruca să avem posibilitatea de a pune modestul nostru concurs în serviciul sf. bisericii, trebuie, pe lângă cunoștințele ce le dobândim în școală, să ne sârguim în timpul liber cu citirea sf. Scripturi, care este o visterie nesecată de știință și înțelepciune, pentru a ne însuși un bogat deposit de cunoștințe, întrebându-l în toate împrejurările și ocaziunile.

Deasemenea să nuzim a practica, încă pe băncile școlii, o viață virtuoaasă, care formează o predispoziție de a săvârși fapte nobile și frumoase! Deci de câte ori ni se prezintă ocaziunea, să săvârșim fapte bune, cercetându-ne conștiința cât de des pentru a o feri de o întinare cu fapte nepotrivite.

Paralel cu această propagandă religioasă, în cadrele societății noastre trebuie să potențăm și sentimentele naționale, îndemnând prin cuvântul și fapta noastră la iubirea Patriei și jertfă până la sacrificiu, pentru apărarea patrimoniului nostru național. Satisfăcând aceste imperative, am contribuit și noi cu o microscopică parte la consolidarea snfletească a neamului românesc.

Lozincă conducătoare trebuie să ne-o formeze semnificația cuvintelor imnului închinat mucenicului „Sf. Gheorghe“.

„Ai strigat celor fără de lege: „voi fi ostaș a lui Hristos, căci nici focul, nici zidurile, nici cuțitele nu vor putea să mă despartă de dragostea blândului Mântuitor Isus Hristos“.

În numele societății, în fruntea căreia am cinstea de a mă găsi, țin să aduc din acest loc mulțumirile și omagiile noastre Prea Sfinției Sale Dr. Grigorie Gh. Comșa, episcopul Aradului, onorându-ne cu prezența Sa; Cucerniciei Sale Părintelui profesor Sabin Ștefan, care a fost veșnic în mijlocul nostru, încurajându-ne prin cuvintele sale frumoase și sfătuindu-ne cu prețioasele-i sfaturi, ori de câte ori ne găseam la vre-o răspântie. Deasemenea aduc cele mai vii mulțumiri Domnului Director, Domnilor profesori și Onoratei asistență, care ne-a acordat o deosebită cinste prin participarea Domnilor lor la această modestă manifestație religioasă a noastră.

Iar noi ne vom continua drumul, primind cu sfințenie cuvintele Sf. Apostol Pavel către Efeseni: „Ne vom încinge mijlocul cu adevărul, îmbrăcându-ne cu haina dreptății“

Peste toate luând pavăza credinței, cu care vom putea stinge toate săgețile vicelanului cele aprinse. Posedându-se aceste arme ale Divinității, vom avea siguranța victoriei.

Gh. Petrehele cl. VII.

S'a descoperit localul adevărat, în care s'a născut Mântuitorul Iisus Christos?

Conform unei relatări oficiale, s'a făcut în Vitleem o descoperire, care va avea în lumea întreagă cel mai puternic răsunet. Arheologi, însărcinați din partea guvernului din Ierusalim, afirmative ar fi descoperit *adevăratul local de naștere alui Christos*.

Din vremea lui Constantin cel Mare se considera „Peștera sacră“, în biserica nașterii din Vitleem, de locul unde s'a născut Mântuitorul. Biserica nașterii formează de un timp mai îndelungat proprietatea alor trei mănăstiri și a nume: a unei grecești, unei latine și a unei americane.

Dela toate trei mănăstirile conduce câte un coridor la „Sfânta Peșteră“. În timpul din urmă pe padimentul de marmoră al grotii s'au arătat *crepături*, și niște lucrători erau ocupați cu repararea defectelor. În cursul lucrărilor unul dintre muncitori, în baza observărilor sale, a constatat, că sub grotă trebuie să se afle o *cavernă*. După stabilirea aceasta fură exmiși arheologi la locul sfânt. Lespedele de marmoră ale padimentului defectuos fură ridicate cu precauțiune dela locul lor și în cursul acestei lucrări s'a dat de o surpătură de pământ ce a dat de bănuț, că sub grotă trebuie să se afle un spațiu gol. S'a dat de un coperiș masiv de construcție străveche. „Peștera sacră“ fu evacuată, iar prin coperișul curățit de pământ s'a construit un puț. De după primele obiecte scoase la iveală din acest puț, s'a putut deduce, cu oare-care verosimilitate, că s'a dat de o zidire, care fără îndoială, că odinioară va fi servit de *staul*.

Un grajd, acurat sub locul acela, despre care până aci s'a fost presupus, că este locul nașterii lui Christos. Abia s'a mai ivit vre-un dubiu, că s'a dat de fapt de veritabilul și istoricul staul din Vitleem. Fără amânare fură apoi săpate alte două puțuri în pământ. Actulmente se lucră cu febrilitate la locul acela, dar asupra noilor descoperiri însărcinații guvernului din *Ierusalim* păstrează cea mai strictă discrețiune.

Tradus din „Temesvarer Zeitung“ din 1 Iulie 1932.

De către
Nicolae Fizeșlanu
protopop mil. ort. rom. în retr.

Ședința V,

ținută la 30 Mai 1932, orele 6 p. m.

Președinte: P. S. Sa Părintele Episcopul *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, secretar: *Ștefan Lungu*.

P. S. Sa Părintele Episcop deschide ședința la oarele 6 p. m.

43. Se citesc procesele verbale din ședințele III și IV

și se verifică.

44. Dl. deputat *Dr. D. Chiroi* propune să se facă intervenție la guvernul Jugoslav în cauza școlii primare confesionale române din Jugoslavia, precum și a catiheților noștri de acolo.

Adunarea Eparhială transpune propunerea comisiei culturale spre referire.

44. a) Dl. deputat *Dr. Benedict Ungureanu*, constatând unele neajunsuri cu privire la cimitirele și curțile bisericesti din cimumscripția Cermei, precum și cu privire la aranjamentul intern al bisericii din Șepreuş, propune să se ia măsuri de îndreptare pentru delăturarea scăderilor constatate și în legătură cu sectarii spiritiști din aceea regiune.

Adunarea Eparhială transpune propunerea comisiei bisericești pentru referire.

45. I. P. C. Sa Arhimandrit *Policarp Morușca*, în numele comisiei trimise din sânul Adunării eparhiale la D-l *Vasile Goldiș*, arată că și-a împlinit mandatul. Dl. *V. Goldiș* transmite mulțumirile sale sincere P. S. Sale și Adunării eparhiale pentru dragostea și delicata atenție manifestată față de D-sa, promițând că va lucra până la sfârșitul vieții sale pentru biserică.

46. Comisiunea economică, prin raportorul său *Dr. Pompiliu Cioban*, referiază asupra raportului general al secției economice a Consiliului eparhial despre gestiunea anului 1931 de sub Nr. 3577 / 932 și în numele comisiei propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Deoarece acest raport s'a tipărit și distribuit membrilor Adunării eparhiale, se consideră cetit, se ia la cunoștință în general și se va tipări între anexele Adunării eparhiale. Anexa F).

47. Cu privire la pct. 2 din acelaș raport, acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială aprobă descrierea sumei de 1.709.529. 25 Lei.

48. Cu privire la pct. 2/2 din acelaș raport, acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială aprobă investițiunile făcute prin cumpărări de realități de comunele bisericești, în suma totală de 545.400 Lei.

49. Cu privire la pct. 2/3 din acelaș raport, acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială aprobă socoțiile fondurilor milelor. Totodată se aduce vie cunoștință Veneratului Consiliu eparhial, precum și organelor parohiale, pentru activitatea caritativă dezvoltată pe acest teren în anul trecut, precum și tuturor enoriașilor cari au contribuit cu obolul lor la augmentarea acestor fonduri.

50. Pct. 2/4 din acelaș raport cu privire la censurarea bugetelor parohiilor, la propunerea aceluiaș raportor,

Adunarea Eparhială îl ia la cunoștință.

51. Cu privire la pct. 2/5 din acelaș raport,

Adunarea Eparhială, pe lângă luarea lui la cunoștință, invită Consiliul Eparhial să stăruie și să ia măsuri de lipsă ca cele 198 parohii, cari nu au înaintat socoțiile, să le înainteze în termenul cel mai scurt, sub răspundere.

52. Pct. 2/6 din acelaș raport, privitor la fondurile și fundațiunile din parohiile din Eparhie în suma de 14.100.517 Lei și 115.429 dinari

Adunarea eparhială îl ia la cunoștință.

53. Cu privire la pct. 2/7 și 8 din acelaș raport, acelaș raportor propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cu aprobare datele statistice despre averile mobile și imobile bisericești, culturale și fundamentale din parohiile Aradului, cu suma de 255.992.159 Lei și 5.547.068 dinari, precum și conspectul despre fondurile de bucate din aceleași parohii.

Acelaș raportor mai propune ca pe viitor și Sf. Mănăstire Hodoș-Bodorg să-și înainteze socoțiile Consiliului eparhial spre cenzurare și aprobare, deoarece sf. Mănăstire formează proprietatea Eparhiei noastre, cu toate fondurile și averile sale.

Adunarea eparhială după o discuție, la care participă deputații *Dr. Nicolae Popovici*, *Dr. Aurel Cioban*, *Dr. Romul Coțoiu*, *Dr. Teodor Botiș*, *Dr. Petrița Petica*, *Dr. Lucian Gheorghievici*, *Dr. Nicolae Table* și raportorul *Dr. Pompiliu Cioban*, și după lămuririle P. Sf. Sale Părintelui Episcop, hotărăște ca propunerea

să se pună la ordinea zilei într-una din ședințele viitoare spre dezbateră și hotărâre.

54. Acelaș raportor referiază asupra raportului special Nr. 3578/932 al Consiliului eparhial, secția economică, referitor la starea fondurilor și fundațiunilor în anul 1931 și propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Acest raport fiind tipărit și distribuit membrilor Adunării eparhiale se consideră

citit, se ia la cunoștință și se va tipări între anexele actelor și desbaterilor (Anexa G), iar Consiliului eparhial i-se dă descărcarea cuvenită.

55. Acelaș raportor referează asupra raportului special Nr. 3732 | 932 al Consiliului eparhial, secția economică, în privința aprobării bugetului Consiliului eparhial și al Academiei teologice pe anul 1932 și propune, iar Adunarea eparhială

aprobă bugetul	
la venituri cu	Lei 4.764.611.
la cheltuieli cu	„ 4.656.832.
	excedent Lei 87.779

Totodată referentului Virgil Mihulin i-se acordă la salar un plus de 1000 Lei lunar din resursele eparhiei.

56. Acelaș raportor referează asupra raportului special Nr. 2827 | 932 al Consiliului eparhial, secția economică, cu privire la vinderea realităților fundației Iosif Goldiș, aflătoare în Rontău (jud. Bihor) și propune, iar Adunarea eparhială având în vedere deprecierea actuală a tuturor realităților, hotărăște

ca vânzarea acestor realități să se amâne pentru timpuri mai favorabile.

57. Acelaș raportor referează asupra raportului special Nr. 7567 | 931 al Consiliului eparhial plenar cu privire la construirea a două case de chirie și propune, iar Adunarea eparhială autoriză Consiliul eparhial să investească în realități până la suma de Lei 2.500.000, cu recomandarea ca înainte de angajarea lucrărilor suma respectivă să se depună la Banca Națională.

58. Acelaș raportor referează asupra raportului special Nr. 3742 | 932 al Consiliului eparhial, secția economică, cu privire la investirea banilor disponibili al fondului eparhial preoțesc în clădiri și propune, iar Adunarea eparhială

autoriză Consiliul eparhial să investească capitalul disponibil al fondului eparhial preoțesc în realități tot sub condițiunea asigurării numerarului prin depunere la Banca Națională.

Adunarea eparhială mai primește și amendamentul propus de Dr. A. Cioban, ca asemenea investiții în realități să se efectueze și în alte părți ale Eparhiei.

59. Acelaș raportor referează asupra raportului special Nr. 3467 | 932 al Consiliului eparhial plenar în chestiunea reducerii pensiunilor funcționarilor eparhiali și propune, iar Adunarea eparhială în principiu hotărăște:

pensiunile acordate până acum și cele cari se vor acorda în viitor, să se reducă în aceeași proporție în care s'a redus, ori se va mai reduce salariul funcționarilor din serviciul Consiliului eparhial.

60. P. Sf. Sa Părintele Episcop mulțumește P. C. Sale Părintelui consilier referent Dimitrie Muscan pentru zelul depus în anul trecut la rezolvirea chestiunilor secției economice a Consiliului eparhial.

Ședința se suspendă pentru 15 minute.

61. După redeschiderea ședinței P. Sf. Sa Părintelui Episcop, îndreptându-se spre Dl Vasile Goldiș, ține următoarea cuvântare:

(S'a publicat în revista „Biserica și Școala” No. 23—24 din 1932)

Adunarea eparhială, adânc impresionată primește cuvântarea P. Sf. Sale cu vil aplause și ovaționează pe sărbătorit.

62. Dl Vasile Goldiș, adânc emoționat, rostește următoarea cuvântare:

(S'a publicat în revista „Biserica și Școala” No. 23—24 din 1932)

Adunarea eparhială aclamă din nou cu entuziasm pe sărbătorit.

63. Raportorul comisiunii culturale, Dr. Teodor Botiș, referează asupra raportului general Nr. 3511/1932 al Consiliului eparhial, secția culturală, și propune, în numele comisiunii, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Raportul fiind tipărit și distribuit membrilor Adunării eparhiale, se consideră citit, se ia în general la cunoștință și se va tipări între anexele actelor și desbaterilor Adunării eparhiale (Anexa D).

64. Intrându-se în dezbaterile speciale a aceluiși raport Nr. 3511/1932, raportorul Dr. Teodor Botiș, privitor la pct. 1—2 despre starea generală a școlii confesionale, propune în numele comisiunii, iar Adunarea eparhială hotărăște:

ca pe lângă menținerea hotărârii Nr. 49/1931, Consiliul eparhial să intervină la Ministerul Instrucțiunii, prin organele bisericești superioare, ca autoritățile școlare subalterne să respecte întru toate legea învățământului primar.

65. La pct. 3 al aceluiși raport Nr. 3511/1932, referitor la folosința edificiilor școlare confesionale și dreptul la chirie pentru aceasta folosință, acelaș raportor propune în numele comisiunii, iar Adunarea eparhială hotărăște:

Să se continue demersurile de până în prezent în privința exoperării chiriilor școlare.

66. În legătură cu pct. 4 din acelaș raport Nr. 3511/1932, referitor la transcrierea realităților școlare pe biserici, acelaș raportor propune în numele comisiunii, ca chestiunea aceasta să se înainteze Consiliului mitropolitan din Sibiu. După o discuție, la care participa Dr. Ștefan Cioroian, Mihaiu Cosma, Tra-

Ian Vațian, Dr. Nicolae Table și Dr. Dimitrie Chiroiu, la contrapropunerea D-lui Dr. Iustin Marșieu, Adunarea eparhială hotărăște

ca chestiunea transcrierilor realităților școlare să se transpună Consiliului eparhial spre competență afaceri, în sensul ca să se dispună preoților și Consiliilor parohiale executarea acestor transcrieri cu mijloacele ce le stau la dispoziție.

67. În legătură cu pct. 5 al aceluiaș raport Nr. 3511/1932, referitor la școlile primare de stat, construite pe terenurile școlare confesionale, acelaș raportor propune în numele comisiei ca și aceasta chestiune să se înainteze Consiliului mitropolitan pentru congresul mitropolitan, iar Adunarea eparhială, la contrapropunerea D-lui Dr. Iustin Marșieu, hotărăște ca

Consiliul eparhial să dispună ca autoritățile parohiale să ceară despăgubiri pentru terenurile școlilor confesionale, pe cari s'au construit edificiile școlare de stat.

68. Referitor la pctul 6, 7 și 8 din raportul Nr. 3511/1932, cu privire la catehizarea tineretului, a conferințelor catehetice și a inspecțiunii învățământului religios, la propunerea aceluiaș raportor făcută în numele comisiei,

Adunarea eparhială le ia la cunoștință.

69. Referitor la pctul 10, 11 și 12 din raportul Nr. 3511/1932, cu privire la personalul catihetic, la contingentul de elevi și la instrucțiunea religioasă din școlile secundare, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială le ia la cunoștință, dar constatându-se că la unele școli secundare nu avem nici până acum catedre sistematizate și retribuibile pentru studiul religiei, invită Consiliul eparhial să facă demersurile legale și necesare pentru sistematizarea a acestor catedre.

70. În legătură cu pctul 13 din raportul Nr. 3511/1932, cu privire la organizarea tineretului școlar pe baze religioase, acelaș raportor propune în numele Comisiei, iar

Adunarea eparhială invită pe catihetici ca după posibilitate să înființeze cercuri religioase pentru tineret, după felul cum s'a înființat la liceul de fete „Carmen Silva” din Timișoara. La organizarea tineretului se va întrebuița proiectul de statute elaborat de P. Sf. Sa Părintele episcop și aprobat de Sf. Sinod.

71. Cu referire la pctul 14 din raportul Nr. 3511/1932, privitor la unele dificultăți și piedeci ivite în calea mersului învățământului religios, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială invită Consiliul e-

parhial să intervină la Ministerul Muncii și cel al Instrucțiunii pentru introducerea obligatorie a studiului religiei la școlile de ucenici și profesionale.

72. Pct. 15 din raportul Nr. 3511/1932, privitor la premiile școlare, la propunerea aceluiaș raportor făcută în numele comisiei,

Adunarea eparhială îl ia la cunoștință.

73. Pct. 16 din raportul Nr. 3511/1932, privitor la asociația clerului „Andrei Șaguna”, la propunerea aceluiaș raportor făcută în numele comisiei,

Adunarea eparhială îl ia la cunoștință.

74. În privința pctului 17 din raportul Nr. 3511/1932, referitor la „Societatea ort. a Femeilor Române”, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială hotărăște ca Consiliul eparhial să se intereseze de activitatea acestei societăți și să ceară raport despre gestiunea anuală.

75. În privința pctului 20 din raportul Nr. 3511/1932, referitor la organizarea tineretului la sate și orașe, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială îl ia la cunoștință cu adaosul că acolo unde se întâmplă greutăți cu înființarea și activitatea societății „Sf. Gheorghe”, societatea să se înființeze și membrii ei să-și țină convențiile lor sau în localul școlii, sau în localul unde se țin adunările Consiliilor parohiale.

76. În legătură cu pctul 21 din raportul Nr. 3511/1932, referitor la alte organisme și organizații din eparhie, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială hotărăște ca Consiliul eparhial să supravegheze prin organele sale activitatea acestor societăți, așa ca ele să funcționeze în marginile canoanelor și legilor noastre bisericești.

77. Pct. 23 din raportul Nr. 3511/1932, în care se tratează despre propaganda antialcoolică, rostul mamelor și îngrijirea bolnavilor, la propunerea aceluiaș raportor, făcută în numele comisiei,

Adunarea eparhială îl ia la cunoștință.

78. În legătură cu pct 24 din raportul 3511/1932, referitor la muzeul bisericesc, acelaș raportor propune în numele comisiei, iar

Adunarea eparhială hotărăște ca până la aflarea și amenajarea unui local potrivit, Consiliul eparhial să ia demersuri pentru colecționarea de obiecte, dând în aceasta privință îndrumări și instrucțiuni amănunțite organelor în subordine.

79. Pct. 25, 26 și 27 din raportul Nr. 3511/1932, în privința studiilor referitoare la

trecutul eparhiei Aradului, a bibliotecilor și colportajului, la propunerea aceluiaș raportor, făcută în numele comisiei,

Adunarea eparhială te ia la cunoștință.

80. Terminându-se ordinea de zi, Înaltul Prezidiu anunță ședința următoare pentru 31 Mai a. c. orele 10 din zi, când se vor pune la ordinea zilei rapoartele celorlalte comisii ale adunării eparhiale.

Ședința se ridică la orele 9 și 15 minute.

Acest proces verbal s'a cetit și verificat în ședința a VI-a a Adunării eparhiale, ținută la 31 Mai 1932.

Președinte :

(ss) *Dr. Grigorie Gh. Comșa*
Episcop.

Secretar :

(ss) *Ștefan R. Lungu.*

INFORMAȚIUNI.

Serbarea Invierii la Moscova. Altă dată.. Iată cum ne arată serbătorirea Invierii la Moscova, înainte de stăpânirea bolșevică, scriitorul Radu D. Rosetti, care a călătorit pe atunci prin Rusia:

„La unsprezece seara, sunt la poarta Kremlinului. Dela hotel și până aici, mi s'a părut că toată Moscova vine cu mine. Străzile nu sunt decât o mare de capete. Ori încotro și-arunci privirea, nu vezi decât grupuri-grupuri de soldați, femei, copii, muncitorii etc. Inchipuți-vă. Clopotnițele bisericilor din oraș sunt luminate cu lampioane multicolore; sus, Kremlinul pare un castel din basme, luminat de sus până jos.

O sută de mil de oameni descoperiți, cu lumânările aprinse în mână, într'o tăcere mormântală, așteaptă în curtea Kremlinului Invierea Domnului, făcând loc respectuos, din când în când, doamnelor din aristocrație, care sosesc îmbrăcate în rochii albe, încărcate de bijuterii, alături de polcovnici nu mai puțin încărcăți de decorații. Deodată preoții din toate bisericile, splendorii în aurul odăjdiiilor bogate, apar cu crucea în pridvor, pe când clopotul cel mare delă Ivan Veliki geme ca să-l răspundă pe rând toate clopotele bisericilor din Moscova și toată gloata aceasta cade în genunchi într'o atitudine de pocăință cu neputință de descris. Cât durează apoi ceremonia ochirii bisericilor, e un delir. Sub steagurile grele de aur masiv și sub Evangheliile, la lumina torțelor și a focurilor bengale roșii și galbene, pe când clopotul delă Ivan Veliki tună mereu, credincioșii sărutându se șirgă: Christos a înviat.

Nr. 3679/1932.

Comunicat Oficial.

On. Minister al Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 65093/7504 ne trimite următoarea copie după adresa Nr. 16362/932 a Ministerului Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor: „Prin adresa noastră Nr. 12235 din 6 Aprilie 1932, am avut onoarea a vă face cunoscut că prin I. D. R. Nr. 1127 din 5 Aprilie a. c. s'a aprobat drept oră oficială pentru intervalul de timp cuprins între ora 24 a primei Sâmbete a lunii, Aprilie și ora una a primei Duminici a lunii Octombrie din fiecare an, ora fusului al treilea orol la Est de Greenwich. adică ora meridianului cu 45 grade longitudine estică față de Greenwich.

În consecință, în fiecare an, în noaptea ce urmează în prima zi după sâmbătă din luna Aprilie ora 24 se va schimba instantaneu în ora 1, iar noaptea ce precede prima zi de Duminică a lunii Octombrie, ora 1 se va schimba instantaneu în ora 24.

Pentru anul acesta, s'a aprobat în mod excepțional, ca intervalul menționat mai sus să curgă delă 21 Mai, ora 24, până la 2 Octombrie, ora 1 unu,

Astfel fiind, în noaptea de 21 spre 22 Mai a. c. ora 24 se va schimba instantaneu în ora unu, iar în noaptea de 1 spre 2 Octombrie ora unu se va schimba instantaneu în ora 24.

Având în vedere timpul scurt ce a mai rămas până la schimbarea orei oficiale pentru anul 1932, avem onare a Vă ruga Domnule Ministru să binevoiți a dispune ca toate autoritățile și instituțiile publice, pendente direct de Departamentul DVoastră, să fie din nou încuștințate despre aceasta schimbare a orei oficiale, pentruca fiecare autoritate sau instituție în parte să ia cuvenitele măsuri.

Minstru,
(ss) *Vălcovici*

Director,
(ss) *Nicolau*

Cele de mai sus le comunicăm prin aceasta tuturor oficiilor de sub ordinea acestei episcopii, spre știre.

Arad, 6 Iunie 1932.

Consiliul eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 4221/1932.

Comunicat Oficial.

În chestiunea expedierii corespondenței oficiale, Ne-a sosit delă On. Minister al Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, sub Nr. 74.122—8899, următoarea adresă:

„Direcțiunea generală a Regiei Autonome a Poștelor, Telegrafelor și Telefonoanelor, ne încuștințea-

ză, că în urma desființării timbrelor speciale s'a observat cum că unele autorități pretind ca majoritatea corespondenței ce o expediază să fie admisă recomandată, aglomerând astfel serviciul postal, întru cât corespondența recomandată are un tratament special, cerând timp de înregistrare, semnare, expediție, făcând de însoțire, recipise de predare etc. Dacă numărul ei ar fi prea mare s'ar întârzia din cauza formalităților speciale de primire și predare.

Afară de aceasta, dacă autoritățile ar preda, cum se semnaleză Direcțiunii generale a P. T. T., aproape toată corespondența numai recomandată, pe lângă că aceasta corespondență s'ar întârzia, dar nu s'ar putea depune la oficiile postale decât în anumite ore și cu forme speciale pentru delegații autorităților.

Avându-se în vedere că, prin actuala organizare a serviciului postal întreaga corespondență circulă în siguranță și se predă la timp la destinație, așa că nu este cazul a se da recomandată, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune să se atragă atențiunea tuturor organelor în subordine, să nu predea ca recomandate decât trimiterile secrete confidentiale și pe acele cari conțin acte, cari eventual pierzându-se nu s'ar mai putea reconstitui, inserându-se pe aceasta mențiunea „confidențial”.

Deasemenea Direcțiunea P. T. T. ne încunoștințează că unele autorități expediază corespondența sub formă de fol volante, neînchisă în plicuri și cum dispozițiunile de administrare a Regiei P. T. T. nu îngăduie acest sistem, urmează la se lua măsuri, atrăgându-se atențiunea organelor bisericești să respecte și această regulă.

Cele de mai sus le comunicăm prin aceasta tuturor oficiilor în subordine, spre știre și conformare.

Arad, la 23 Iunie 1932.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Publicații recomandate oficios.

A apărut și se recomandă celor amatori de documente vechi lucrarea P. C. Sale Icon. Stavr. Meletie Răușu, protopop în Satumare, intitulată „Cetatea cu monografia orașului Soroca”. Se poate procura dela autor, cu prețul de lei 35 bucata.

Arad, la 6 Iunie 1932.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

Licitațiune minuendă.

(cu oferte închise.)

Pe baza avizului aprobat de Ven. Cons. Eparhial Nr. 5198/931, pentru construirea din nou a bisericii ort. rom. din comuna Selște — plasa Radna — conform planurilor și devizelor întocmite de Dl. arhitect Rafiroiu dela primăria orașului Arad — și în baza caetelor de sarcini alăturate, se publică licitațiune minuendă, pe ziua de 10 Iulie 1932, orele 3 p. m., în sala școlii primare de stat din loc.

Pot lua parte la licitație numai arhitecții ingineri și maeștrii constructori.

Planurile și condițiunile se vor vedea la Oficiul Parohial.

Selște, la 22 Mai 1932.

Consiliul parohial ort. rom.

Parohii vacante.

Conform ordinului Onor. Consiliului eparhial No. 3914/932 pentru îndeplinire parohiei de clasa I. *Topolovățul-mare*, cu filia Topolovățul-mic, devenită vacantă prin alegerea preotului Iosif Goanță de protopop al tractului Belinș, se publică concurs repejit cu termen de 30 zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”. Veniturile parohiei sunt:

1. Casă parohială cu intravilan,

2. Sesiunea parohială

3. Stolele legale,

4. Intregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul din parohie, va predica regulat și va catechiza elevii dela școala primară din loc, fără altă remunerație dela parohie.

Parohie fiind de clasa primă dela recurenți se cere clasificare pentru parohii de clasa primă.

Concurenți se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică din Topolovățul-mare, pentru ași arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, conformându-se §-lui 33 din regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial din Topolovățul-mare, le vor înainta oficiului protopopesc al Belinșului, în Recaș.

Cei din altă eparhie vor cere prealabil binecuvântarea Părintelui Episcop eparhial spre a putea recurge.

Topolovățul-mare din ședința Consiliului parohial ținută la 23 Maiu 1932.

2—3

În înțelegere cu Iosif Goanță
protopop

Conform ordinului Consiliului eparhial Nr. 3968/932, pentru îndeplinirea parohiei a I-a din Curtici, devenită vacantă prin demisionarea preotului Dr. Zaharie Colceriu, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare, în organul eparhial „Biserica și Școala”. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzfructul sesiunii parohiale în extensiune de 32 jughere cadastrale pământ arător,

2. Birul și stolele legale,

3. Locuința în casa Nr. 10 a sfintei biserici,

4. Intregirea de salar dela Stat.

Preotul ales va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în Dumineci și sârbători și va catechiza la școlile primare.

Parohia fiind de clasa prima și de comună Urbană, dela recurenți se cere bacalaureatul de liceu și examen de evaluare pretească cu nota distins. Cei ce doresc a reflecta la această parohie își vor înainta recursele — adresate consiliului parohial din Curtici — în termenul de concurs și ajustate regulamentar, Oficiul Protopopesc din Arad, având în acest răstimp să se prezinte în sfânta biserică din Curtici, spre a-și arăta dexteritatea în oratorice și în cele rituale cu strictă observare a dispozițiunilor §-lul 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții din altă eparhie vor dovedi că au binecuvântarea Prea Sfintei Sale Părintelui Episcop al Aradului, spre a putea recurge.

Consiliul Parohial ort. rom. din Curtici.

2—3

În înțelegere cu: Trăian Vatianu
Protopop